

DC870
NG430L

NGUYỄN THANH ĐẠM

ngọn lửa

thơ

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN - 2008

SINH NĂM 1959

tại Thái Bình

Sống và viết báo

tại Đà Lạt từ năm 1979

Thơ in trong các tuyển tập:

THƠ TÌNH ĐÀ LẠT

NXB VĂN HỌC 1993

THƠ CÁC DÂN TỘC

THIỆU SỞ VIỆT NAM

NXB VH DÂN TỘC 2000

NƯỚC NON MỘT DẢI

NXB HỘI NHÀ VĂN 2005

30 NĂM THƠ LÂM ĐỒNG

NXB THANH NIÊN 2006

THƠ ĐÀ LẠT XƯA & NAY

NXB VĂN HỌC 2008

mobile: 0913934431

Email:

nguyenthanhdam@hcm.vnn.vn

ngọn lửa
thơ

Áo quần lụa lĩnh người ơi
Có che đậy kín phần đời gió sương...?
Câu thơ cúi hái bên đường.
Nổi chìm ngọn gió mấy phương bạt về...

ĐC 870
NG 430L

NGUYỄN THANH ĐẠM

ngọn lửa thơ

NHÀ XUẤT BẢN
HỘI NHÀ VĂN VIỆT NAM
2008

TÌNH VÀ LÝ TRONG THƠ NGUYỄN THANH DẠM

Nhà thơ PHẠM VŨ

Tôi đã đọc một số bài thơ của nhà báo Nguyễn Thanh Dạm đăng trong một số tuyển thơ, trên trang báo và tạp chí văn nghệ nhiều tỉnh, thành. Điều làm cho tôi thích thơ của Nguyễn Thanh Dạm là sự tìm tòi cái mới, khám phá cái cũ, táo bạo khi dùng từ và cách tân về bố cục bài thơ.

Thơ đến với Nguyễn Thanh Dạm như sự tình cờ, bởi có duyên thì gặp. Tác giả không cố sức làm thơ như các nhà thơ chuyên nghiệp. Những “*Câu thơ cúi hái bên đường...*” và: “*Có tứ thơ mang hình mảnh vụn thiên thạch/ Rớt xuống hồn thi nhân/ Từng cạnh sắc cửa chà cảm xúc/ Thơ ủa về có lành những nỗi đau...!*” - Thơ rớt vào, thơ hái được bên đường ... thơ với Nguyễn Thanh Dạm không đến trong phòng biên tập, không đến từ com-pu-ter mà nó tự tìm đến trong ly rượu hay với chập chờn giấc ngủ, trong nỗi buồn và trong mỗi lần đau!

Lúc này đây, tôi ngồi đọc từ đầu đến cuối tập bản thảo “Ngọn lửa” của Nguyễn Thanh Dạm dự định xuất bản dịp cuối năm 2008 để đón năm anh vào tuổi 50. Tôi cố tìm hiểu cái đích, cái ý nguyện mà tác giả hướng tới! Biết rằng vẫn chỉ là sự nhận định chủ quan nhưng xin được bộc bạch cùng bạn đọc.

Thơ Nguyễn Thanh Dạm có hai mảng rõ rệt là Tình và Lý. Tình thì mênh mang, sâu nặng. Lý thì bất chợt đến như không ngờ. Trong “Suy tư với Vạn Lý Trường Thành”, anh viết: “*Ngàn năm rồi mai sau/ Trên trường thành với vợ/ Nhân tình và lý trí/ Có bao giờ gặp nhau!*” ... Lên Vạn Lý Trường Thành, các nhà thơ thường tả về sự hùng vĩ của nó còn với Nguyễn Thanh Dạm thì không, tác giả lấy cơ trường thành để nói về “Nhân tình và lý trí”.

Ngọn lửa . thơ Nguyễn Thanh Dạm

Nhiều bài thơ khác cũng vậy, tác giả không để tâm vào miêu tả mà chỉ tạo cổ suy tình, ngẫm triết lý:

*“Nâng chén rượu biết ngày trong hay đục
Trước sắc hoa cảm nhận nỗi vui buồn
Ngâm ngợi câu thơ hiểu lòng thi sĩ
Sao với nhân tình... khó thấy nông sâu!”*

Tình trong “Ngọn lửa” mạnh như Lửa song lại tự cháy âm ỉ ở trái tim người cầm bút, có lúc bùng lên rồi lại tự tắt, lặng lẽ như “*Bản nhạc không lời*”:

*“Lắng nghe em
Trong bản nhạc không lời
Ai đã phổ nỗi lòng thành giai điệu
Có lẽ nào chưa bao giờ em hiểu
Duyên cớ chi anh bối rối vụng về...”*

Lửa vô hình – Ngọn lửa trong tim!”

Thơ Nguyễn Thanh Dạm day dứt, day dứt đến ngẹt thở vì phận người:

*“Xin nguyện chín đến tận cùng hương sắc
Từ những gian lao, những khổ anh khắc ngọt ngào
Của nguyệt ngã gió sương và nắng táp
Quả cuối mùa
thao thiết trao nhau!”*

(Ngọn lửa)

Và: *“Áo quần lụa, lĩnh người ơi
Có che đậy kín phần đời gió sương
Câu thơ cúi hái bên đường
Nổi chìm ngọn gió mấy phương bạt về”*
(Câu thơ cúi hái bên đường)

Suy nghĩ về “phận người”, Nguyễn Thanh Dạm tổng kết và rút ra tính quy luật và triết lý của mình. Trong chùm thơ “Vô đề”, anh viết:

“Cuộc đời như cuốn sách

Mỗi chữ là một ngày

Vinh, nhục hay Thiện, ác

Đời ta dày bao trang?”

Hình thức thơ triết lý thường khô khan, ít rung động khi đọc lần đầu song càng ngâm càng thấy sâu sắc và tự khắc nhập tâm. Nó ngấm dần và tan vào trong ta thành chiêm ngôn, thành chân lý cuộc sống.

Thơ phải có tình nhưng chỉ tình không thôi thơ sẽ sa vào vùng sương mù ủy mị, thiếu sâu sắc. Thơ cần phải có tính triết lý, có vậy thơ mới làm sâu sắc, phong phú thêm cho cuộc đời.

Trong bài tự lý giải về thơ mình, anh viết:

“Từng cạnh sắc

cứa chà cảm xúc

Thơ ủa về

có lành những nỗi đau!”

Thơ không làm lành hết những nỗi đau, nhưng tôi tin Thơ sẽ xoa dịu bớt nỗi đau thi sĩ phải gánh nặng, rồi sau đó xoa dịu bớt nỗi đau người đời – Đấy chính là hạnh phúc cho bản thân và cũng là thành công của người làm thơ!

Đà Lạt 18 – 9 - 2008

NGỌN LỬA

*Địu dàng và khát khao
Người đàn bà nồng nàn ngọn lửa
Ấp ủ giấc mơ hóa thành ánh sáng
Nên đường như
chưa cháy hết mình!*

*Thanh thần tựa khi chăm chăm trút xiêm y
Nàng khẽ khàng thả hồn vào đời tôi, neo lại.
Hơi ấm bàn tay xưa tan giá lạnh
Gọi hạt mầm trời dậy những đời hoa...*

*Xin nguyện chín đến tận cùng hương sắc
Từ những gian lao,
những khoảnh khắc ngọt ngào
Của nghiệt ngã giá sương và nắng táp ...
Quả cuối mùa
thao thiết trao nhau.*

VƯƠNG MỊN

Có lần giữ tung ký ức
Lòng mềm theo hạt lệ rơi...
Biết vẫn nặng lòng thương nhớ
Vị mặn nào lặn ngấm bờ môi.

Giữ tung lên... ngỡ sẽ vội quên
Những khoảng mộng mơ, những lần mong đợi,
Những tháng năm miệt mài em uơm hạt
Cho hồn anh hồi hã nổi mùa.

Giữ tung lên... không như điều đã nghĩ
Kỷ niệm rơi lã chã một trời hoa
Nén trong tim tiếng khóc chực vỡ òa

Em ngơ ngẩn và hoa thì ngơ ngác.

Lặng lẽ nhặt lên,

nhặt lên... em xếp lại

Ký ức ời bắt đầu từ đâu?

Lòng tơ rồi, cuộc đời như tơ rồi

Trong tình yêu có trật tự bao giờ !

Không xếp được,

nâng niu xâu chuỗi lại

Kỷ niệm buồn vui lấp lánh ngọc ngà

Kỷ ức chợt hóa thành vương miện.

Có một thời...

cứ muốn giữ tung lên!

THƠ

Hạnh phúc là mật ngọt lan hương

Hay vị muối

tan vào nụ hôn say đắm,

Trái tim ơi, sao lại run lên

Khi giấc mơ chạm vào hiện thực?

Một nhành hoa mảnh mai

E ấp đứng giữa bạt ngàn cỏ dại

Tâm hồn ai gió đông lùa tê tái

Khi nhận ra mình không thể rộng vòng tay.

Có tứ thơ mang hình mảnh vụn thiên thạch

Rớt xuống hồn thi nhân,

Từng cạnh sắc

cứa chà cảm xúc

Thơ ủa về

có lành những nỗi đau...?

Tranh : LƯU CÔNG NHÂN

SAO VỘI THẾ MỘT LẦN VỀ ĐÀ LẠT

*Gió khắp khơi đùa dọc ngang dốc cũ
Nắng hong tơ trải thảm đón em về
Mây trắng dùng dằng níu chân chiều lưu lại
Tiếng chuông giáo đường rắc lấp lánh hoàng hôn.*

*Chợt hiện về trong nhịp xôn xang
Những kỷ niệm tưởng chừng hóa thạch,
Trời cao nguyên xanh mênh mang tiếng hát
Từ thẳm sâu ký ức bay lên.*

Sao vội thế một lần về Đà Lạt
Ao măng - tô chưa dạo phố cơ mà,
Ly cà phê chưa kịp truyền hơi ấm?
Đâu biết ngày trở lại ít thời...

Để lại phía sau da ngọc, tóc dài
Em giành cho bọn trẻ
Cũng độ mình thuở trước
Cuộc đời - những ngã đường xuôi ngược
Cánh cò vạc chẳng ngừng khua

Góc quán cà phê, im lìm khoảng trống
Ánh nến mờ hồ như từ tranh tĩnh vật hắt ra
Ngã đường mưa gần xa vô định
Đáng người mỏng mảnh... về đâu?

Nguyễn tiêu 2008

BAO GIỜ TRỞ LẠI CHẠM CAO NGUYÊN

Những cung đường hun hút giữa màu xanh
Như tình yêu của em trong vòng tay xiết lại.
Cao nguyên – Sơn nữ căng vòng ngực
Run rẩy mở lòng
đón vị ngọt hạt mưa.

Nỗi niềm gì da diết thế ... lạ chưa
Như nắng cao nguyên xôn xao, rạo rực?
Vội ngược lên khoảng trời lồng lộng
Ánh mắt nào đắm đắm dõi theo ta...

Phố núi ơi! Có khi nào trở lại
Em hững hờ,

mây trắng lững lơ trôi?

Một lần ngang qua, suốt đời bin rìn

Đến bao giờ...

trở lại chạm cao nguyên?

Gia Lai, 20-4-2007

DC 234/15

BẮT TỬ

(Kính dâng 10 cô TNXP Tiểu đội 4
anh dũng hy sinh tại Ngã ba Đồng Lộc
- Hà Tĩnh ngày 24 – 7 – 1968.)

*Tiếng ve xanh ngắt trời Can Lộc
Nắng miên man trút lửa cháy đời
Có thắm chi với hai trăm bốn ba ngày bom dội
Giặc phá mặt đường, cắt mạch máu vào Nam.*

*Bốn mươi năm mà như mới đây
Huyền thoại mười bông hoa Đồng Lộc
Các thiếu nữ mang những tên giản dị
Tân, Cúc, Xuân, Xanh, Hương, Hối
Ngân nga giọng cười, tiếng hát
Vui chi hơn khi lên vá mặt đường!*

*Đôi vai gầy gánh hàng vạn tấn bom,
San cuống vọng xâm lăng,
Trên tay các chị chỉ vài cây cây cuốc, xẻng
Xe cút kít vườn càng khát khao trở thành nòng pháo
Đôi trời cao bắn nát máy bay thù!*

Hoa huệ trắng, lược và gương dăng hương hồn các chị
Một thời xuân nữ bom vây,
Thấp thỏm mong từng chuyến xe an toàn qua trạm
Mấy khi ngồi chăm chút sắc nhan...

Đôi Tro Voi tuy xanh vết thương xưa
Nhưng bất tử là niềm cảm kính
Mười bia mộ sắp ngang hàng dọc lối
Như hôm nao tiểu đội Bốn sẵn sàng...

Nén nhang thơm thấp lên từ hàng triệu bàn tay
Và sẽ có thêm hàng trăm triệu nữa
Tất cả đều lắng suy trước điều bình dị:
Vì Tổ quốc – Nhân dân,
tuổi thanh xuân không nghĩ riêng mình!

Đồng Lộc – Đà Lạt – Sài Gòn tháng 5 – 7/2008.

MẸ XUÂN SƠN

*Ly trà tỏa hương từ bàn tay héo
Ấm lòng con, chiều mưa Xuân Sơn*
Thấp nén nhang xin lồi trước vong linh
Ơi nét mặt ngời vàng trắng mười tám
Những vàng trắng chưa đêm nào ngủ
Giúp mẹ già chống đỡ nổi năm canh.*

*Tôi chưa từng được sống với các anh
Chiến công mỗi người đã thành huyền thoại.
Đất thắm sắc son, cây thêm xanh lá
Chiều Xuân Sơn
Mẹ vẫn ngóng thăm...*

*Ly trà tỏa hương từ bàn tay héo
Đất Xuân Sơn thao thức nụ chồi!
1995*

.....
**Xuân Sơn nay là xã Xuân Trường, ngoại thành Đà Lạt. Trước 1975 là
mảnh đất kiên cường của Cách mạng, đã được phong tặng danh hiệu xã
Anh hùng.*

Bình minh. Ảnh: Thanh Đạm

KHÚC TRĂNG CA VỀ ĐẤT VÀ NGƯỜI

Mỗi loài hoa là một nhạc cụ trong dàn giao hưởng
Pi – a- nô, xen – lô, xắc – xô và đàn bầu...
Lộng lẫy những bông hoa – Những nàng vũ nữ
Hồi hộp chờ nhạc trưởng khoát tay

Êm đềm đến rộn rã, dịu dàng tới nôn nao
Không gian bỗng trầm lấp lấp thủy triều sóng nhạc
Lung linh ngàn tia sáng
Đêm vũ hội sắc hương.

Kiều sa và dân dã, hoa từ bốn phương trời
Hơn trăm năm khoe sắc với gió lạnh, trời xanh
Xuân Hương như thoảng rét gió Hồ Tây vào đông
Cái lạnh uơm đào thắm làng Ngọc Hà, Nhật Tân...

Đằm sâu điệu ví dặm tha thiết nâng lời ru
Giục làng hoa Đông Tĩnh khoe môi hồng trinh nguyên
Nhạc đìu người vào hội
Festival của Hoa ...
Ngọt ngào như giọng Huế
Pensé nhẩn điều gì
Khiến chiều đông chợt tím
Vấn vương tà áo dài.

Đưa em về Xuân Thọ, ấp Hà Đông, Thái Phiên...
Mùa lay-đơn thấp lửa, đôi ba – zan rực hồng
Ngẩn ngơ với Đa Thiện, say Vạn Thành, An Sơn...
Hoa đưa ta trở lại ngày dãi dầu nắng, mưa.

Mỗi làng hoa là một chương của bản giao hưởng
Là một giọng bè ô – pê – ra,
Festival Hoa Đà Lạt
Khúc tráng ca về Đất và Người!

15 - 12 - 2007

T. JẾNG RU KHÔNG LỜ

(Kính tặng Cha!)

*Thân oằn bóng ngả muôn nơi
Xòe Nam, nghiêng Bắc... phương trời vợi xa,
Thương con gái tận nước Nga
Giữa mùa tuyết lạnh, vắng cha ân cần,
Ngóng mong cháu nội bao lần
Ở xa, xa lắm, nào gần mà thăm.*

*Lo toan chẳng thể tính năm
Đời Người hao khuyết. Âm thầm... giữ neo.
Chẳng trách chi phận còn nghèo
Đường về bến mộng chống chèo một tay.
Đôi theo từng cánh chim bay
Phong ba, nắng lửa nào hay dặm trường...?*

Ngàn giọt lệ lặn vào trong
Cuộc đời. Oi lắm long đong phận người.
“Hoàng Hôn” * thơ văng tiếng cười
Chất cao tâm sự, vàng mười gửi con.
Bảy mươi tuổi vẫn lên non
Thăm con, ngắm cháu... lòng còn ít vui

À ơi tiếng ru không lời
Chứa chan trong ánh mắt Người. À ơi!

20 - 11-2004, 2006

.....
“Hoàng Hôn” *: Tập thơ của Cha tôi.

HÀNH HƯƠNG

Rời thị thành, bay hơn ngàn cây số
Trời cuối năm, người tha hương hồi hải về làng
Ước nguyện đắm mình trong sương lạnh
Gió bắc, mưa xuân tẩy bụi trần...

Hành hương,
tôi ngược về cội nguồn
Ngây ngất chân trần
run run chạm lên bờ ruộng,
Ngào ngạt hương cỏ mật
Ấm lòng chiều cuối đông.

Dâng nén hương trầm bái tứ phương
Trong khoảnh khắc giao thoa Trời - Đất
Nghe thì thầm lời tiên nhân độ lượng
Bao dung vạn ngày xa...

Quê hương ơi! Đã hai tám năm qua
Lần đầu tiên bước lên phà Tân Đề

Sông cuộn phù sa xuôi ra bể
Khó bước đi giữa xuôi ngược muôn người!

Những năm xa
Tôi canh cánh nhớ về mái tranh nghèo xóm vắng,
Cánh diều tuổi thơ chao trong bão giạt...
Làng Trại hao gầy... tàu chuối rũ hoàng hôn....

Nay trở lại đâu rồi con phà cũ
Chở những buồn, vui ... cần mẫn nối đôi bờ!
Cầu mới bắc, đường Mười thênh thang thế
Đâu còn trở trăn sau lũy tre làng...

Có một thời tóc thôn nữ chấm lưng ong
Giờ gấp lại, thương nụ cười ứa héo
Ngậm ngùi nhận niềm tin sóng sánh
Trong mắt người - Thái Bình của tôi!

Người tha hương đơn lẻ về làng
Đón từ quê vạn tấm lòng thơm thảo,
Bay hơn ngàn cây số
Tôi ngược về cội nguồn!
Đà Lạt – Thái Bình Tết Bình Tuất 2006

KHJ TA TRỞ VỀ HẠT CÁT

*Nhận bài báo viết về cha
Cả đời bập bênh đôi gánh
Một bên vợ đau con yếu
Một phía bông bênh câu thơ...*

*Cuộc đời - Mảnh đồ sang sông
Chập chờn trước cơn mưa nắng
Bọt bèo với dòng nông sâu,
Gian lao biết bao nhiêu chặng...*

Ưu tư trước thư em gái
Bệnh tình quẩn bước mưu sinh
Phận người nổi chìm lam lũ...
Lòng tôi hoang mạc hanh khô.

Ai bảo cuộc đời cõi tạm
Thiên đường phía trước... vẫn chờ,
Khi ta trở về hạt cát
Mới thôi duyên nợ phù du?

Với tôi, cuộc đời hiện hữu
Nỗi đau đắng đót phận người
Thương cha, thương em tím tái
Xót mình sức mỏng, đơn côi...!

7-3-2008

MẦM ĐÃ XANH CÂY

(Tặng Bồng và Xíu)

Chầm chậm ngang nhà cũ
Bao nỗi niềm xốn xang
Mười lăm Xuân đào thắm
Cành gầy nghiêng gió đông...

Chầm chậm ngang nhà cũ,
Vẫn nghe giọng bi bô
Vang nốt đàn con tập,
Rộn tiếng cười trong veo.

Căn nhà là vườn nhỏ
Ấp ủ hạt yêu thương,
Vui buồn và hờn giận
Mơ mộng cùng khát khao...

Chầm chậm ngang nhà cũ
Giật mình... hai mươi năm
Em cùng ta che chắn
Nay mầm đã xanh cây.
Tết Mậu Tý 2008

SÔ
CÔ
LA
VÀ
HOA

Đừng làm chúng tôi là phái mạnh
Sức mạnh vĩnh hằng
vĩnh hằng thuộc về em
Một lực hút khiến nửa đàn ông trên trái đất
Những I-on khạo khờ vùn vụt lao về cực vô vi*
Em chưa một lần nói yêu mà tôi ngẩn ngơ
Em chưa một lần nhớ nhung mà nổi ghen tôi thắm.
Chỉ có đàn ông mới săn đuổi sự ban phát
Tự trôi mình trong vòng tay kiều sa...

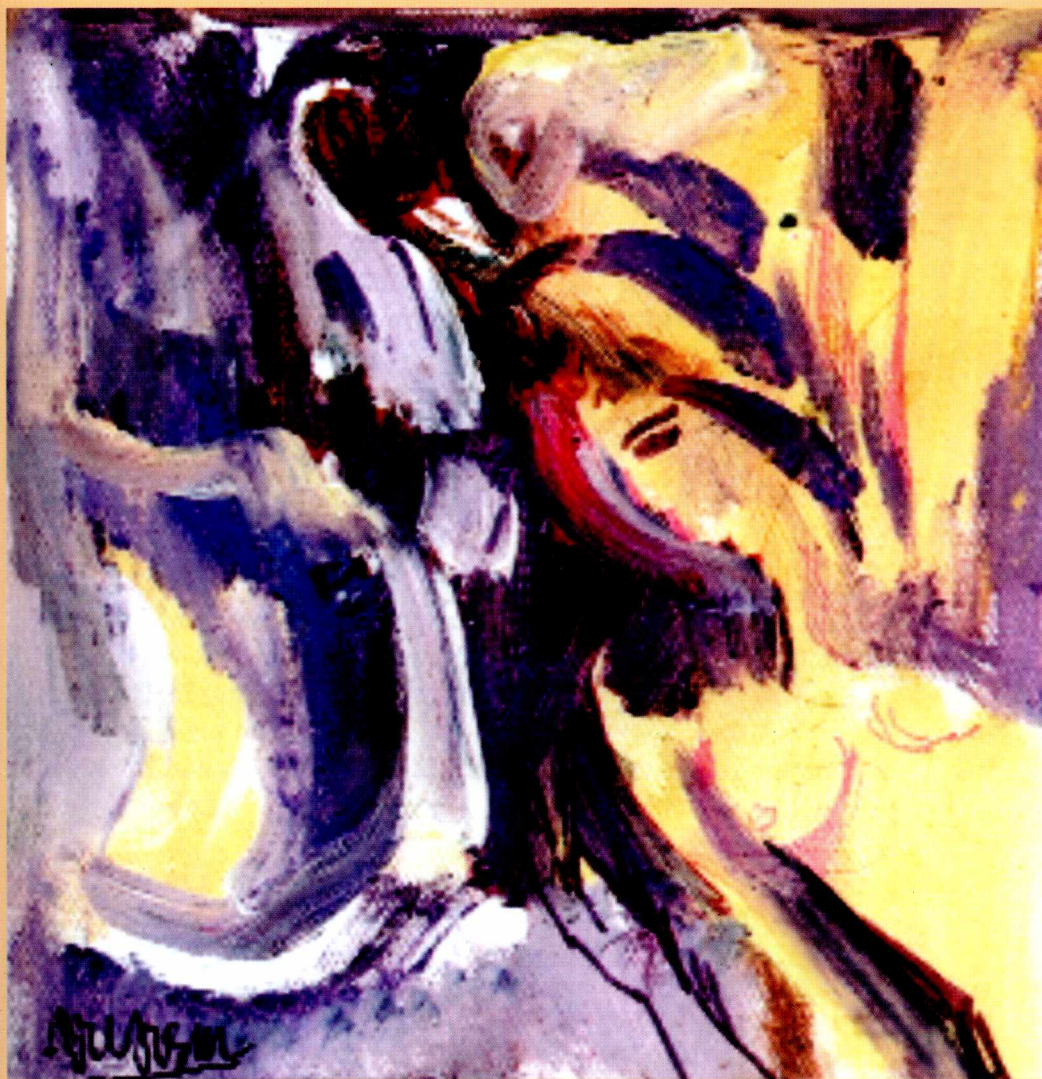
Tại sao có một ngày thế giới tràn hoa và sô cô la
Đáng mày râu lại dịu dàng quá thế
Em vinh hãnh nắm cây quyền trượng
Nếu không có sô cô la và hoa thì sao?

Em sợ thiếu đi sự lộng lẫy, mất đi sự ngọt ngào
Trái đất sẽ vỡ tung và vĩnh viễn tắt ánh Mặt trời
Hàng tỷ đàn ông chợt nhận ra mình chỉ là cây cỏ
Khi đã là phái yếu,
thôi thì... sô cô la và hoa!

Valentine 2008

.....
*Theo Đạo giáo của Lão Tử (Trung Quốc):

Vô vi là sự hòa nhập với tự nhiên.

Tranh: VI QUỐC HIỆP

MƯA CHIỀU GỖ NHỊP VỀ ĐÂU

Cơn mưa chiều gõ nhịp về đâu
Tháng chín chợt dâng màu ... ngơ ngác
Khoảng trời thu đang cao như tiếng hát
Em ăm ực điều gì...

khiến sục sùi mưa!

Có thể trở lại ngày xưa
Ta xin làm ngôi sao ban sớm,
Giữa tinh khôi em ngược lên, hy vọng
Một niềm vui nho nhỏ trong ngày.

Em ơi, có phải chúng ta
đang lao vào từng ngày tháng hao gầy
Vời vợi đắm say, nhớ thương, hờn giận...?
Trong mê cung tình, lý
Thoảng đắm chiều đã vương vương trên đôi mắt thiên
thần...

Thút thít hạt mưa chẳng biết về đâu
Trái đất rộng mà như không bờ, không bến...
Có thể lặng im chẳng trước màu thu ngơ ngác
Cơn mưa chiều gõ nhịp ...
Biết về đâu?!

Đà Lạt 2006

CẢM TÁC HÀNG CHÂU

Tây Hồ một lần tôi đến
Nhớ em dáng liễu chiều buông
Gương hồ thấm màu ngọc bích
Trăng lên gọi cánh hạc về.

Hàng Châu mấy ngàn năm trước
Tổng thành chẳng ngọt gươm khua
Ùa tàn nương dâu, đồng lúa
Mỹ nhân mòn ngóng chinh phu.

Thăm miếu Nhạc Phi tự vấn:
Thời nay, Tần Cối * còn chăng?
Đầy trung thần lâm lao lý
Lưu đời: "Thiên nhật chiêu chiêu" !

Tiền Đường vẫn nghe xa xót
Hong nhan bạc mệnh thân Kiều
Câu thơ Tố Như ứa lệ
Sa bao nhiêu hạt sông này?

Vơi sâu... điểm tình bất diệt
Lương Sơn Bá, Chúc Anh Đài **
Mặc ai rẽ sông, rạch núi
Vẫn là đôi bướm giăng hoa

Thi nhân Bạch, Tô *** - Ngưỡng vọng,
Tôi thêm đắm đuối Tây Hồ
Không Tây Thi **** mà xao xuyến
Ngàn lần lưu luyến Hàng Châu.
Hàng Châu – Chiết Giang 28 – 7 – 2006

.....
*. Nhạc Phi – Một danh tướng trung quân thời Nam Tống, trước lúc bị
lưu đầy đã viết bốn câu “Thiên nhật chiêu chiêu” (Chỉ có trời mới hiểu
lòng ta). Tần Cối hung hiểm và bạo tàn, từng gièm pha để hại Nhạc Phi.

**. Hai nhân vật trong thiên tình sử nổi tiếng của Hàng Châu.

***. Bạch Cư Dị và Tô Đông Pha là những vị quan, thi sỹ nổi tiếng ở đất
Hàng Châu.

****. Tây Thi – Người Hàng Châu, một trong “Tứ đại Mỹ nhân” của
Trung Quốc.

NGHIỆM TỪ DÁNG NÚI

Ngọt trăm cua tay áo
Xuyên lớp lớp sương mù
Ta ghi cương ngựa trắng
Mây bông bênh vó câu

Trưa này lên Bạch Mã
Say chim hót, gió lành...
Dấu trầm tư hoang tịch
Nhưng khoảng trời đã xanh

Hương phong lan quán quyền
Thác Đỗ Quyên khói mờ
Nhớ người phương xa ấy
Không cùng ta hôm nay...

Khi cuộc đời bể dâu
Khi nặng lòng hơn thiệt
Hãy nghiệm từ dáng núi
Sừng sững mà lặng thinh.
Huế 23-4-2007

ĐÔI MẮT B'LAO

Sáng nay, tình cờ gặp lại
Người xưa vẫn mắt huyền nhung
Xui trời B' Lao vời vời,
Dáng B' Lao hiền ma-xơ...

Một thời gần ngơ cầu Trăng
Nắng chiều thâm hôn tóc thề,
Rung rinh màu hoa tím tím
Bên đường... Gió thoảng hương ngâu.

Bình boong... giáo đường lan nhịp
Câu thơ vương vấn sương hồ
Có điều gì đang trầm tích
Giữa lòng đất đỏ ba – zan...?

Hai mươi năm rồi... gặp lại,
Đường đời trăm nẻo anh qua
Riêng em vẫn người chốn cũ
Nâng niu từng tiếng i tờ !

Phố núi ời ngày trở lại
Thốn thức thác Dam B'ri
Nương dâu, đôi chè dầy sóng
Tôi chìm vào B' Lao xanh.
Bảo Lộc 11-2005

Mặt diều B' Lao

Vừa phải - yêu thương

Thơ: Nguyễn Thanh Đan

Nhạc: Đình Nghi

Sáng nay tình cờ gặp lại Người xưa ánh mắt huyền nhưng

Xui trời B' Lao với vợi Dâng hiến Ma xơ

Một thời ngắn ngủi cầu trắng Nắng chiều thấm hồn mùa
Bình bong bình bong chiều lẳng Giáo đường trầm vương mùa

thơm tóc thể Rung rinh màu hoa tím tím Bên
thương đất đỏ Anh qua ngàn sông trăm suối i

đường gió thoảng hương ngâu tơ chốn cũ em vẫn nâng niu

Phố núi ơi ngày trở lại Thốn thục mắt chiều Đam ri

Nương dâu đôi chèo dây sông Đám chim B' Lao xanh.

Gió LỘNG TỪ PHÍA EM

Đêm. Biển không xanh nữa
Biển thâm màu mắt em
Ánh mắt em biếc quá
Nôn nao sóng xô bờ ...

Gió đêm hè phóng khoáng
Vội tan nỗi ưu phiền
Gió không từ hướng biển,
Lộng thổi từ phía em.

Như quy luật vĩnh hằng
Bờ cát mềm khát sóng
Qua tháng ngày bươn bả
Sóng lặng trên cát mềm...

Oi đêm biển miên man
Ước gì cho mãi mãi
Thế gian ngỗ tồn tại
Ta, em và biển thôi!
Nhà Trang 7-2006

Gió từ phía em

Thơ: Thanh Dạm

Nhạc: Vũ Quốc Hiếu

The musical score is written on eight staves of five-line music paper. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 2/4 time signature. The melody is composed of eighth and quarter notes, with some measures containing triplets. The lyrics are written in Vietnamese below the notes. The score includes various musical notations such as slurs, ties, and repeat signs. The lyrics describe a scene of a sea at night, with waves and a breeze from the beloved's side.

Đêm biển không xanh nữa, nồn nao sóng vỗ bờ. Biển thắm
màu mắt em và mắt em biếc xanh. Đêm biển còn ru hát,
ước sao biển mãi rộng. Sóng đi không trả lại chỉ có
ta với biển và em thôi (và) gió bờ cát mềm
khát sóng vội tan đi bao nỗi ưu phiền gió không thổi từ phía
biển xanh và dội từ phía em thôi. Dù gió đêm về thổi
phóng khoáng sóng lặn vỗ trên bãi cát mềm, dấu đêm đêm biển vẫn
khát sóng, riêng anh chỉ biết có em thôi và... có em thôi.

SUY TƯ VỚI VẠN LÝ TRƯỜNG THÀNH

Xin một lần thở gấp
Trên Vạn Lý Trường Thành
Đâu đời non, lấp biển
Đây chiến thành xuyên mây .

Thấm lạnh biếc sắc núi
Xương, máu triệu triệu người,
Sáng này trong gió thốc
Vẳng tiếng nàng Mạnh Khương
Oán hận Tần Thủy Hoàng*
Tường thành không cho phá,
Xé lòng ba ngày khóc
Nỗi oan... mềm trời xanh

Thấu mỗi tình chung thủy
Mưa trút sập tường thành
Giúp Mạnh Khương** đưa được

Hài cốt chồng... hồi hương!

*Nước mắt không thể lụy
Ý chí bậc bá vương
Vì trăm dân, xã tắc
Chẳng thể nào riêng tư ...
Ngàn năm rồi mai sau
Trên trường thành vơi vợi
Nhân tình và lý trí
Có bao giờ gặp nhau?.*

Bắc Kinh đêm 26 – 7 - 2006

.....
**Người có công thống nhất đất nước Trung Quốc, xây nổi lên những dải Vạn Lý Trường Thành song cũng nổi tiếng là "hôn quân bạo chúa".*

*** Nàng Mạnh Khương may áo ấm cho chồng là nho sinh bị bắt đi phu đắp Vạn Lý Trường Thành. Sau khi đi bộ ba tháng tới nơi thì hay tin chồng là Phạm Hỷ Lương đã bị Tần Thủy Hoàng sát hại. Bậc hôn quân vì quá tin lời chiêm tinh nên chém đầu Phạm Hỷ Lương lấy máu tế thần tại một khúc thành cứ xây lên thì bị sập. Mạnh Khương tìm về Kinh đô gặp Tần Thủy Hoàng xin được tìm xác chồng bị vùi dưới chân tường thành. Không được chấp thuận, nàng trở về nơi chồng bị vùi thân khóc ròng rã ba ngày đêm. Lòng thủy chung của Mạnh Khương đã thấu trời xanh và trời trút mưa sập một mảng tường thành, giúp nàng tìm thấy xác chồng và đưa hồi hương.*

Chợt nhận ra mùa Đông
Trên áo em trắng quá
Trước dịu dàng Bạch Tuyết
Tôi mơ làm chú Lùn.

MỘT
NGÀY
TA
ĐI
LẠC

Còn không chuyện cổ tích
Giữa đời thường lẫn chen
Dù sao mình vẫn gặp
Tiếng cười thời hồn nhiên.

Ba mươi, năm mươi năm?
Anh mắt người trôi nhac
Điều tăng - gô đầu dặt
Đưa chân về phố xưa...

Hà Nội ngày Đông mưa
Một người như hạt nắng
Khiến ngẩn ngơ tôi tìm
Tìm thế lá bàng ơi!

Rừng xa nên chơi với
Biết bao giờ trở lại
Một ngày ta đi lạc
Một ngày tôi chú Lùn!
Hà Nội Noel 2007

BẢN
NHẠC
KHÔNG
LỜI

Chỉ lặng im khi đứng trước em
Và mãi thế như chưa hề biết nói
Một bức tranh,
 đắm đuối rồi tự hỏi,
Tôi say theo nét bút tuyệt vời.

Lắng nghe em
 trong bản nhạc không lời
Ai đã phổ nổi lòng thành giai điệu,
Có lẽ nào chưa bao giờ em hiểu
Duyên cớ chi anh bối rối, vụng về?

Như con sông.
 Sông chảy đắm mê
Thâm dăng biển tình rừng tha thiết
Muốn héo tim anh có điều gì cuồng nhiệt
Lửa vô hình,
 ngọn lửa trong tim.

Chỉ lặng im khi đứng trước em.
Lắng nghe em
 bản nhạc không lời!

Chỉ lặng im khi đứng trước em...

1978

Ngon lửa . thơ Nguyễn Thanh Dạm

Bản nhạc không lời

Adagio

Lời thơ - Nguyễn Thanh Dạm
Nhạc - Trần Khánh Nam

Chỉ lặng yên khi đứng trước em. Và mãi
thế như chưa hề biết nói. Một bức tranh, một bức tranh. Đăm
đuối rồi tự hỏi. Tôi say theo nét bút tuyệt vời. Vẫn lặng
yên khi thấy dáng em. Và mãi thế không bao giờ dám nói. Tiếng yêu
em, tiếng yêu em. Muốn nói rồi ngán ngại. Lắng nghe em, trong
bản nhạc không lời. Như con sông, sông chảy đăm mê, thăm dăng
biển tình rừng tha thiết. Lắng nghe em, có chút gì cuồng
nhiệt. Lửa vô hình, ngon lửa trái tim. (Như con...)
hình, ngon lửa trong tim

CHIỀU PHỐ NÚI

*Chiều về trên phố núi
Nắng nhạt lưng đồi xa
Chân mình nên khách lạ
Bâng khuâng, ôi tóc thề.*

*Nếu không mắc hẹn hò,
Nhà gần thôi, em nhé
Vậy xin yên bình lại
Những bước chân xốn xang...*

*Trời đang độ hoa vàng
Mà hồn tôi xanh lá,
Thăm gọi em gió Xuân
Đến sớm chiều phố núi.*

*Chiều về trên phố núi
Nắng nhạt lưng đồi xa...*

1981

Ngon lửa . thơ Nguyễn Thanh Đàm

Thơ: Nguyễn Thanh Đàm
Nhạc: Trần Hoàn

Tango ♩ - 60

Chiều đi trên phố núi. Nắng nhạt lung đối
non. Chấn mình nên khách lạ. Bâng
khuâng tóc thể Chiều đi trên phố núi. Nắng
nhạt lung đối Nhìn em đi trong nắng. Gió
bay mái tóc thể Nếu không vì hẹn ước, em nhé nhà gần
thôi, vậy xin yên bình lại, bàn chân xốn xang, mà lòng tôi xanh
lá Trời đang độ hoàng hôn. Nếu
không mắc hẹn hò Em nhé; nhà gần thôi.

Chiều
phố
núi

KHÔNG THỂ NÀO CÓ THỂ...

Rượu ngon thương anh đường xa
Thế sự say, quý bạn la đà...
Mái tóc phong sương bốn chiến trường đã trải
Sang mặt trận này trần trở vẫn chưa ngưng.

Có khi ngỡ mình là người đứng
Giữa cuộc đời vội vã
Nhưng không thể, không thể nào có thể
"Ta vô tình đi lướt qua nhau" *!

17-3-2008

.....
*Thơ Bùi Minh Quốc

ĐỘC ẨM

(Tặng Vũ Quý Nhân)

Bạn tặng tôi bộ độc ẩm trà
Sớm, khuya “hòa - tĩnh” nhớ người xa
Hương đất, nắng trời se sẽ tỏa
Nước xanh sóng sánh đáng nường đôi

Bình độc ẩm trà, bạn tặng tôi
Họa cảnh ngư ông ngồi buông câu,
Trăng thanh...Bất chợt ngân thốn thức
Tiếng sáo Trương Chi bổng vọng về...

Người chờ thời ư, cứ buông câu
Mặc ta suy ngẫm với nhân tình,
Duyên nào xui khiến nên hình bóng
Vui, buồn khuya sớm vẫn hai ta?

Lã Vọng* - Người ơi cứ buông câu
Còn ta nâng chén ngát hương đời
Thảo thơm tay hái nắng từng búp
Lòng ử, tình sao ngọt vị trà.

Lễ hội Văn hóa Trà Đà Lạt 2006

.....
*Lã Vọng: Người học rộng nhưng 80 tuổi vẫn ngồi
câu cá ở bờ sông Vị Thủy. Sau gặp Văn Vương là
người hiền tài và đã giúp Văn Vương sáng lập nhà
Chu thành đạt trong lịch sử Trung Hoa.

TÂM SỰ MƯỜI THU

Mười thu gác chèo hồ hững hờ sóng
Tiếng sáo say trăng thoi nhặt khoan
Ngư ông, thể sự cao ngất núi
Nhân tình uống miết vẫn tràn ly

Xưa Bá Nha nếu vắng Tử Kỳ
Khúc nhạc tiêu dao chẳng cần nắn nót.
Nghe lòng vẫn dõi tìm một nửa
Nên âm thầm độc ẩm mười thu.

Có một lần say thể! Người ơi
Chén rượu tri âm xô ngàn sóng dậy
Tương phùng cho thỏa ngày hao khuyết
Cung bậc nào lay động...hồ trăng!

Đạ Tễnh, 2005

Tĩnh vật. Ảnh: THANH ĐẠM

CON THÚ BỊ THƯƠNG

*Như con thú bị thương, tôi lao về nhà
Giấu trong lòng những mũi tên sắc nhọn,
Tôi rên rỉ thoát ánh nhìn ân hận
Giữa hang nhà, con thú hoang bình tâm ...*

*Con thú bị thương, vì sao nó bị thương?
Câu hỏi ấy chẳng thể nào nói được
Chỉ có tấm lòng em mộng mang độ lượng
Trả lời giúp tôi về vết thương này!*

THƠ TÌNH FESTIVAL HOA

*Say đất trời Đà Lạt
Bàn tay vương bàn tay,
Nụ hồng run run nở
Lay ngàn hoa tỏa hương.*

*Ta, em – Từ phương lạ
Lên cao chung nỗi niềm
Thấy mình thành hoa, lá
Rung rinh trên cao nguyên...!*

12 - 2005

VÔ ĐỀ

I

Ai hiểu được tình tôi
Từng đêm về yên lặng
Tôi lạc đà chở nặng
Tình mình trên hoang sa.

Tôi là cánh đồng quê
Hồn yếu mềm – Nước mặn
Giữ mùa vàng, ngăn chặn
Em đã hóa con đê.

II

Sao lại về, em ơi!
Mắt đôi mồn gót nhỏ
Tôi mơ làm bờ cỏ
Cho êm bước chân mềm.

Cơn mưa chiều nay
Bay trong nỗi nhớ
Sao em đến trường
Tôi hóa ô trường.

III

Cuộc đời như cuốn sách
Mỗi chữ nên một ngày
Vinh, nhục hay Thiện, ác
Đời ta dày bao trang?

IV

Khi thay bình hoa mới
Người có nhớ tới ta
Màu hoa nào một thuở
Nở ấm lòng đôi đông?

*

Dẫu ngàn năm hoa cũ
Tình xưa vẫn tình khi
Trước một lần hoa mới
Người ơi đừng bắn kẻo...!

SINH NHẬT 48 Ở HẠ LONG

Sáng đầu đông sương giăng mờ biển lạnh
Núi thu mình chờ nắng hừng lên
Nhận tin chúc...ấm áp từng con chữ
Hóa ra mình với sinh nhật giữa trời xa

Như vụn hết mình để mà tìm
Để cho bớt giá những ngày đông
Và trở búp ươm xanh hy vọng
Cây bàng đơn côi góc phố Hạ Long!...

10-1-2007

Góc phố Hạ Long
Ảnh: THANH ĐAM

MAI NÀY...

Tôi về...bay lả bay la
Trong mắt em mượt mà xanh cánh đồng
Dáng người như thể dòng sông
Khiến ai vương vấn tơ lòng đồ đưa...

Lời yêu chưa một lần thưa
Trầu tèm cánh phượng ngõ vừa thắm trao.
Mai này về xứ hoa đào
Nhớ hàng dương hát rì rào... nhớ thương !

Hà Tĩnh 4-2008

CÂU THƠ CÚI HÁI BÊN ĐƯỜNG

*Áo quần lụa, lĩnh người ơi
Có che đậy kín phần đời gió sương...?
Câu thơ cúi hái bên đường
Nổi chìm ngọn gió mấy phương bạt về.*

Tháng 2 - 2008

Ô CỬA SỐ

*Ngang nhà người quen trưa phố vắng
Xôn xao giọt nắng đọng bờ vai.
Phải gần em, nhà cũng dịu dàng
Tôi xin được làm ô cửa sổ!*

Đà Lạt 1978

KU TỬ

Nâng chén rượu biết ngày trong hay đục
Trước sắc hoa cảm nhận nỗi vui, buồn
Ngâm ngợi câu thơ hiểu lòng thi sĩ
Sao với nhân tình...khó thấy nông sâu!

Ngày cuối Tết Mậu Tý 2008

SAO TRỜI MƯA MÃI THẾ

Trời mưa nổi bong bóng
Phố nhòe sắc đèn màu
Nếp mình sát lề phố
Mẹ con người nường ngó...

Lò than đành gói lại
Trong áo mưa... nát nhàu
Sao trời mưa mãi thế?
Mẹ con nhìn mắt nhau!

Dưới làn mưa xối xả
Cần mẫn trên đường dài
Hai mẹ con trĩu nặng
Nỗi ưu phiền trên vai ...

8 -2008

THÁNG BA TÂY NGUYÊN

*"Tháng Ba mùa con ong đi lấy mật",
Sắc trời xanh... theo ai lên Tây Nguyên
Nhớ nhung nhuộm trầu màu phượng tím
Ngơ ngẩn sương, ngơ ngẩn Lang Bian.*

*Bước chân qua... thốn thức đại ngàn
Cao nguyên mở ra khoáng trời mới lạ
Trầm hùng công chiêng, bập bùng ngọn lửa
Plây cu rừng rục những đêm dài...!*

*"Tháng Ba mùa con ong đi lấy mật" ...
Lời nhà rông nhắn nhủ điều gì,
Hãy hết mình cùng Dăm San, Xinh Nhã ...
Nàng Hơ Bia* của tôi!*

*Dẫu về muộn với đã quỳ thốn thức
Ta - ngàn thông trong nỗi ngóng chờ,
Như dáng núi Hàm Rồng soi bóng
Giữa tình em với vợ Biển Hồ.*

Plây cu , 2006.

** Dăm San, Xinh Nhã, Hơ Bia:*

Những nhân vật trong sử thi Tây Nguyên.

HƯƠNG ÊM

*Tháng Sáu trời cao lồng lộng
Thoảng thốt thoảng nhận hương êm
Mưa lạ chẳng mềm nỗi nhớ
Nôn nao thêm nắng Sài Gòn.*

*Lá xanh ngõ là ánh mắt
Từng đêm thao thức sao trời
Nhấp nhánh chờ mong, ngóng đợi
Những ngày xa vắng đôi nơi*

*Hương êm lan từ bờ môi
Bàn tay dịu dàng, say đắm
Một chiều tim tôi ngây lạng
Biết mình nhớ lắm... cao nguyên!*

Sài Gòn 6-2008

THÔI XIN ĐỪNG NHÌN LẠI

Sương, mưa và gió lạnh
Đà Lạt sáng đầu đông
Lất phất vài vạt nắng
Hiu hắt sắc quỳ vàng ...

Ngậm cà phê chao chát
Thêm xao động hồn người,
Đâu đây vương ánh mắt
Hương tóc và làn môi...?

Khi ở phía không nhau
Mới biết rằng thương nhớ
Là khát khao vời vợi
Chẳng thể nào đếm đong.

Tình đời như lòng sông
Chia đôi dòng... bịn rịn,
Thôi xin đừng nhìn lại
Gắng về phía... không nhau!

Đà Lạt 2006

Hoa dã quỳ. Ảnh: MPK

Đầu đông

Thơ: Nguyễn Thanh Dạm
Nhạc: Đinh Nghi

Bồng bính - mi

Sương mưa và ướt lạnh Ngập ngừng sáng đầu đông. Lất
phất vài vạt nắng hiu hắt sắc quý vàng. Ngậm cả phê chao
chải Thêm xao động hồn người Dâu đây vương ánh mắt Hương
tóc và làn môi. Khi ở phía không nhau
Mỏi thấy rằng thương nhớ là khát khao với vợ
chàng thế nào đếm đông Tình đòi như lòng
sông Chia đôi dòng bịn rịn Thôi xin đứng nhìn
lại Gắng về phía không nhau.

Phía không nhau

Thơ: Thanh Đàm

Nhạc: Thu Hường

Sương mù và gió lạnh Đà Lạt sáng đầu đông Lất phất vài vạt
nắng xáo xác lá quì vàng Giọt cà phê chao chát thêm xao động hồn
người Đâu đây vương ánh mắt Hương tóc và làn môi Thì ở phía không
nhau mới biết rằng thương nhớ Là khát khao với với chẳng thể nào đếm
đong. Tình đời như dòng sông có bao giờ phẳng lặng Thôi xin đừng nhìn
lại Gắng vẽ phía không nhau Thôi xin đừng nhìn lại Gắng vẽ phía không nhau.

SÓNG CŨNG NỖI NIỀM...

Ngủ đi, sóng biển ơi à
Trưa nay Phan Thiết trời xanh giăng màn
Ngả lưng đôi cát mơ màng
Gió mơn man ngõ môi mềm thoảng qua.

Buồm nâu thấp thoáng khơi xa
Cánh chim đơn lẻ chao qua mắt người
Minh tôi với nửa nụ cười
Nghe như sóng cũng nổi niềm đau đau...!

Hè 2007

NHỊP XÒE
RUNG
MÙONG LA

*Vượt Mai Châu mờ sương
Những cung đường vi vút
Qua bao lần hẹn ước
Nay bỗng bẽnh Sơn La.*

*Bản làng đang thay sắc
Như “noọng” * thì đôi mươi,
Sắc hoa ban lộng lẫy
Trời Tây Bắc mệnh mang.*

Điều khiến trăm như vực,
Hào hùng chạm non cao,
Mai chặn dòng lũ quét
Nguồn “vàng trắng” tuôn trào...

Núi vây như bằng hữu
Chóe rượi trái chập chùng
“Ing lả” ** hồng đôi má
Nhịp xòe rung Mường La ***.

5-2008

.....
Nợng: Thiếu nữ

** Ing lả: Cô em dễ thương

*** Mường La: Nguyên là một bản,
từ khi có dự án Thủy điện Sơn La - công trình
thủy điện lớn nhất Đông Nam Á, đã
trở thành thị trấn của huyện mới Mường La.

TÔI ĐÃ TÌM THẤY TÔI

*Tựa tổ chim treo trên vách núi
Một căn phòng nhỏ nhoi,
Giúp tôi tìm lại tôi
Lối lên
hàng trăm bậc.*

*Sự thật lung linh nên huyền thoại
Cay đắng cuộc đời vụt lùi xa
Mắt em đón bóng lời ru xanh lại
Dải đồng bằng xơ xác,
lối vừa qua...*

*Tựa tổ chim treo trên vách núi
Một căn phòng nhỏ nhoi.
Vượt lên hàng trăm bậc
Tôi đã tìm thấy tôi.
1992*

Ngon lửa . thơ Nguyễn Thanh Dạm

Sáng Xuân. Ảnh: THANH DẠM

NGỌN LỬA – THƠ

Nhà văn HOÀNG ĐÌNH QUANG

Tôi quen Thanh Dạm nhiều năm nay, từ khi tôi còn làm báo và Thanh Dạm cũng đang là một nhà báo “chân chỉ hạt bột”. Thuở ấy, cứ vào tháng 11 hàng năm, tôi lại lên Đà Lạt vì: hoa, rau, du lịch... và luôn được Thanh Dạm chỉ giúp trong công việc, cũng như mọi chuyện.

Thế rồi, thế nào, tôi cũng được Dạm kéo về nhà. Nhà anh nằm trên vách đá như một cái tổ yến, không, đúng hơn là tổ của loài chim bói cá, đơn sơ và không phải là quý hiếm. Nhưng, không ở đâu, trò chuyện, uống rượu lại “sướng” như ở đây, nhất là anh lại đang ở Đà Lạt, ngoài trời lạnh dưới 10 độ C, vách đá óng ánh nước. Và, mỗi lần như thế, tôi lại tự hỏi: sao đây lại không phải là một chàng thi sĩ nhỉ? Giọng nói ân cần, thủ thi, có lúc cao hứng lên, mái tóc bông bênh, toàn thân lác lư như người nhập đồng. Rõ là một thân phận của thân phận.

Những năm sau, thi thoảng chúng tôi mới gặp nhau. Tôi rời nghề báo, Thanh Dạm lên giữ công việc quản lý báo Đảng ở Lâm Đồng.

Tháng 9 vừa rồi, tôi lên Đà Lạt, gặp Thanh Dạm, anh ôm chầm lấy tôi, chúng tôi ôm lấy nhau, rồi Dạm dúm vào tay tôi một bản thảo, ngắn gọn: “Đọc thử xem thế nào”. Tôi đọc ngay trong quán rượu, và lắc đầu, nhìn tác giả: In thôi!

Thơ Thanh Dạm đúng là một thân phận. Không lộ liễu mà cũng không kín mít. Không rắc rối, nhưng cũng chẳng dễ dàng.

Áo quần lụa linh người ơi
Có che đây kín phần đời gió sương
Câu thơ cúi hái bên đường
Nổi chìm ngọn gió mây phương bạt về.
Tháng 2-2008

Bài tứ tuyệt này, hiểu thế nào? Cảm thế nào? Ấy là do người đọc, khó mà giảng giải, phân tích. Mà cũng chẳng phải tứ tuyệt đâu, nó mở ra, mở ra, như một tác phẩm dở dang, thiếu hoàn chỉnh. Nhưng mà, như thế cũng đủ rồi. Qua đủ.

Bận bịu, bận bịu công việc, lại bận bịu cả rong chơi, tập Ngọn lửa này đậm đặc cái không khí ấy, nó là một bộ phận của cơ thể và tâm hồn tác giả. Nó vừa cháy sáng lên, nóng lên, lại vừa giữ lấy, ấp ủ, để dành.

Tôi bạn anh, lại là người có cái quyền đọc trước tập thơ này, tự tin mà nói với anh: Ngọn lửa – Thơ!

H.Đ.Q

MỘT HỒN THƠ, MỘT TÂM THƠ

Thượng tá, Nhà văn LÊ ANH DŨNG

Dáng gầy. Tóc hơi xoăn. Mắt hơi buồn... Gương mặt như chất ra từ những thân phận người, từ những nỗi niềm. Gương mặt ấy là Nguyễn Thanh Đạm (nhà báo Lâm Đồng).

Tôi gặp Nguyễn Thanh Đạm trong một hoàng hôn phủ mù sương Đà Lạt với chén rượu bông bình sương khói, chập chùng thông reo. Tôi đã nghe anh đọc bài thơ tình “Nghị luận” viết về người tình dịu dàng, khát khao, nồng nàn, rồi thanh thản, khẽ khàng, rồi như “quả trái mùa thao thiết trao nhau”.

Từ một bài thơ đọc chung cho mọi người nghe, cảm mến nhau, tôi được tin cậy nhờ đọc mười bài, rồi cả tập bản thảo thơ mang tên “Nghị luận” trước khi gửi Nhà xuất bản Hội Nhà Văn in vào cuối năm 2008.

“Nghị luận”, cái tên không mới, cái tứ cũng không lạ, mà đọc lên thấy ấm lòng, vì những thân phận, những mảnh tình, những mảnh đời bất hạnh, mong manh được cảm thông, sẻ chia chân tình. Đó là những bài thơ: “Tiếng ru không lời”, “Hành hương”, “Khi ta trở về hạt cát”, “Sao vội thế một lần về Đà Lạt”, “Suy tư với Vạn Lý Trường Thành”, “Mưa chiều gõ nhịp về đâu”, “Không thể nào có thể”, “Con thú bị thương”, “Ưu tư”, “Nghe như sóng cũng nổi niềm”, “Câu thơ cúi hái bên đường”, “Sao trời mưa mãi thế”, “Lưu luyến Hàng Châu”.

Tận dụng ưu thế của người làm báo, đi nhiều, đi xa, tâm hồn thơ anh gửi lại nhiều vùng đất: Hà Tĩnh “Bất tử”, “Mai này”; Thừa Thiên Huế “Bạch Mã”, Quảng Ninh “Sinh nhật ở Hạ Long”, Phan Thiết “Nghe như sóng cũng nổi niềm”, Sài Gòn “Hương đêm”, Tây Bắc “Nhịp xoè rung Mường Lát”, Chiết Giang “Lưu luyến Hàng Châu”, Bắc Kinh “Suy tư ở Vạn Lý Trường Thành”, cuối cùng cũng quay về quê nhà Thái Bình “Hành hương”. Rồi khi bị quăng quật tơi bời trên đường đời “Con thú bị thương”, tâm hồn thi sĩ rướm máu đã biết về nương náu ở ngôi nhà mình với sự bao dung xoa dịu của “nhà tôi”. Chỉ có tấm lòng em mệnh mang độ lượng mới “trả lời tôi về vết thương này”. Và thi sĩ qua bao chìm đắm, rong ruổi đời mình, đã tìm về chính mình “Tôi đã tìm thấy tôi” qua: “Tựa tổ chim treo vách núi/Một căn phòng nhỏ nhoi/Vượt lên hàng trăm bậc/Tôi đã tìm thấy tôi”. Có căn gì lớn lao, vĩ đại đâu, con người sau bao thăng trầm, bôn lở, qua những nấc thang thử thách, qua những cheo leo thác ghềnh, họ bắt gặp, đứng ra là

Ngọn lửa . thơ Nguyễn Thanh Dạm

tìm ra cái bình dị nhất, nhỏ bé nhất để tìm thấy cái riêng của chính mình khi có “mắt em đón buông lời ru xanh lại”.

Đọc tập thơ “Ngọn lửa”, tôi thích những bài thơ âm áp và có những bài chín cảm xúc, thi tứ như: “Ngọn lửa”, “Vương miện”, “Khi ta trở về hạt cát”, “Sao vội thế một lần về Đà Lạt”, “Bạch Mã”, “Mưa chiều gõ nhịp”, “Không thể nào có thể”, “Con thú bị thương”, “Nghe như sóng cũng nổi niềm”, “Câu thơ cùi hái bên đường”; “Tôi đã tìm thấy tôi”.

Qua bao phong trần, thi sĩ “Tôi đã tìm thấy tôi”, còn tôi tìm thấy một hồn thơ, một tâm thơ đa cảm, dễ rơi nước mắt, ngã về phía “phe nước mắt” của những cuộc đời, phận người không may mắn, mỏng manh, éo le, nghèo khó. Người ta thường ngã chào trước nhàn hoa và cái đẹp của tâm hồn, của tấm lòng cao cả. Tôi và Nguyễn Thanh Dạm đã vào độ tuổi “ngũ thập tri thiên mệnh” đều ngẫm ra rằng “chữ tâm kia mới bằng trăm chữ tài”.

Điều đáng quý ở người thơ Nguyễn Thanh Dạm không chỉ hồn thơ, mà là tâm thơ. Đọc “Ngọn lửa” của Nguyễn Thanh Dạm, trong tôi đan xen một ngọn lửa đỏ của sự âm áp tin cậy của một tấm lòng yêu thương, rú bóng xuống thân phận kiếp người, tình cảm yêu đỗi của con người và một ngọn lửa xanh thâm của yêu đương, khao khát đắm thắm, nhẹ nhàng sương khói mà thắm sâu như đại ngàn cao nguyên của anh đang hằng sống, công tác và làm thơ.

Cũng cần nói thêm, những bài mang tính chất ngợi ca, có lẽ không hợp với tạng thơ của Nguyễn Thanh Dạm. Hơn nữa, đây là tập thơ đầu tay của một nhà báo có tâm hồn thi sĩ. Tôi tin, qua thời gian, độ thâm thấu, sàng lọc sẽ giúp cho anh tìm được giọng điệu riêng của mình trong hành trình dằng dặc, thử thách của thi ca.

Huế- Đà Nẵng, cuối thu 2008.

L.A.D

MỤC LỤC

* Tình và lý trong thơ Nguyễn Thanh Dạm	<i>nhà thơ PHẠM VŨ</i>	5
* Ngon lửa		9
* Vương miện		10
* Thơ		12
* Sao vội thế một lần về Đà Lạt		15
* Bao giờ trở lại chạm cao nguyên		17
* Bất tử		18
* Mẹ Xuân Sơn		20
* Khúc tráng ca về đất và người		23
* Tiếng ru không lời		25
* Hành hương		27
* Khi ta trở về hạt cát		29
* Mầm đã xanh cây		31
* Sô cô la và hoa		32
* Mưa chiều gõ nhịp về đâu		35
* Cảm tác Hàng Châu		36
* Nghiệm từ dáng núi		38
* Đôi mắt B'Lao		39
* Mắt chiều B'Lao	<i>nhạc: ĐÌNH NGHĨ</i>	40
* Gió lộng từ phía em		41
* Gió từ phía em	<i>nhạc: VI QUỐC HIỆP</i>	42
* Suy tư với Vạn Lý Trường Thành		43
* Một ngày ta đi lạc		45
* Bản nhạc không lời		46

Ngon lửa . thơ Nguyễn Thanh Dạm

* Bản nhạc không lời	nhạc: TRẦN KHÁNH NAM	47
* Chiều phố núi		48
* Chiều phố núi	nhạc: TRẦN HOÀI	49
* Không thể nào có thể		50
* Độc ẩm		51
* Tâm sự Mười Thu		52
* Con thú bị thương		55
* Thơ tình Festival hoa		56
* Vô đề		57
* Sinh nhật 48 ở Hạ Long		59
* Mai này		60
* Câu thơ cúi hái bên đường		61
* Ô cửa sổ		62
* Ưu tư		63
* Sao trời mưa mãi thế		64
* Tháng ba Tây Nguyên		65
* Hương êm		66
* Thôi xin đừng nhìn lại		67
* Đầu đông	nhạc: ĐÌNH NGHĨ	68
* Phía không nhau	nhạc: THU HƯƠNG	69
* Sóng cũng nổi niềm		70
* Nhịp xòe rung Mường La		71
* Tôi đã tìm thấy tôi		73
* Ngon lửa - thơ	nhà văn HOÀNG ĐÌNH QUANG	75
* Một hồn thơ, một tâm thơ	nhà văn LÊ ANH DŨNG	76

ngon lửa
thơ NGUYỄN THANH ĐẠM

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

65 Nguyễn Du – Hà Nội

Tel & Fax: 04.38222135

Email: nxbhoinhavan@hn.vnn.vn

CHI NHÁNH MIỀN NAM

371/16 Hai Bà Trưng, Quận 3, TP.HCM

Tel: 08.38297195

Chịu trách nhiệm xuất bản:

TRUNG TRUNG ĐÌNH

Biên tập:

HOÀNG ĐÌNH QUANG

Bìa & trình bày:

UÔNG THÁI BIỂU

Sửa bản in:

NGUYỄN ĐÔNG HÙNG

Trong tập có sử dụng tranh của cố họa sỹ Lưu Công Nhân,
Họa sỹ Vi Quốc Hiệp và ảnh của MPK

.....
In: 500 cuốn, khổ 18,5 x 20,5cm tại Xí nghiệp Bản đồ Đà Lạt.

Giấy đăng ký KHXB: số 957 – 2008/ CXB/ 20 – 61 / HNV

In xong và nộp lưu chiểu tháng 1 – 2009

GIÁ: 30.000Đ

Thơ Thanh Đạm
đúng là một thân phận.
Không lộ liễu mà cũng
không kín mít. Không rắc
rối, nhưng cũng chẳng dễ
dàng...

HOÀNG ĐÌNH QUANG

Thơ với Thanh Đạm
không đến trong phòng
biên tập, không đến từ
computer mà nó tự tìm
đến trong ly rượu hay
với chập chờn giấc ngủ
không thành, trong nỗi
buồn và trong mỗi lần
đau!..

PHẠM VŨ

NGUYỄN THANH ĐẠM

ngọn
lửa

Thánh địa Mỹ Sơn. Ảnh: THANH ĐẠM